

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
w Zespole Szkół im. UNICEF w Rzeszowie
dla uczniów
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
i SZKOŁY PRZYSPOSOBIAJACEJ DO PRACY
z niepełnosprawnością intelektualną
w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz z autyzmem
Lider: Anna Jeż

rok szkolny 2022/2023

Spis treści:

1. Wstęp
2. Podstawa prawna
3. Nowa definicja wychowania
4. Priorytety
5. Ewaluacja i modyfikacja programu
6. Sfery rozwoju, cele i zadania wychowawcze i profilaktyczne

1. Wstęp

Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka. Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.

Zgodnie z art. 26 Prawa oświatowego następuje połączenie szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki w jeden dokument zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Program obejmuje całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Program wychowawczo – profilaktyczny został przygotowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, a także treści o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

2. Podstawa prawna:

- ◀ Konstytucja RP art. 72
- ◀ Konwencja o Prawach Dziecka art. 3
- ◀ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- ◀ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. wraz ze zmianami Rozporządzenia MEN z dnia 22 stycznia 2018r. w sprawie zakresu formy prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

3. Nowa definicja wychowania – **wychowanie** to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości:

- » fizycznej – związanej z naturalnymi procesami rozwoju fizycznego, nabywaniem wiedzy i umiejętności umożliwiających prowadzenie zdrowego stylu życia,
- » psychicznej /emocjonalnej i intelektualnej/ – ukierunkowanej na osiągnięcie odpowiedzialności za siebie i swój stosunek do świata,
- » społecznej – polegającej na nabywaniu umiejętności prawidłowego wywiązywania się z pełnionych ról społecznych i przygotowywania się do podejmowania nowych ról
- » aksjologicznej /duchowej/ - obejmującej posiadanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości oraz poczucia sensu istnienia, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy *Prawo oświatowe*)

4. Priorytety

I. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023 (MEN) odnoszące się do działań wychowawczo – profilaktycznych szkoły:

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

II. Priorytety dyrektora szkoły w roku szkolnym 2022/2023:

1. Przestrzeganie przepisów w zakresie bezpieczeństwa organizacji zajęć edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz organizacji pobytu ucznia na terenie placówki.
2. Adekwatność treści Programu wychowawczo-profilaktycznego opracowanego przez wychowawcę klasy do zdiagnozowanych potrzeb zespołu klasowego realizowanego w roku szkolnym 2022/23 oraz sposoby realizacji, atrakcyjność zajęć, efektywność.
3. Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowaniu właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.

5. Ewaluacja i modyfikacja programu – program poddawany jest ewaluacji. Formy ewaluacji; obserwacja, wywiad, ankiety, analiza dokumentacji. Ocena programu wychowawczo – profilaktycznego przeprowadzana jest raz w ciągu roku szkolnego. W zależności od wyników ewaluacji i potrzeb program może podlegać modyfikacji.

Wyniki ewaluacji dot. bezpieczeństwa w szkole przeprowadzonej w okresie kwiecień – maj 2022 w trzech grupach: rodzice, uczniowie, nauczyciele (wskazanie pokontrolne).

Zdaniem rodziców (bez podziału na szkołę) należy :

- Zwracać uwagę na **miejsca** spostrzegane przez nich jako **zagrożające bezpieczeństwu** ich dzieci (zwłaszcza schody, szatnie, korytarze, toalety).
- W ramach oddziaływań wychowawczych **systematycznie przypominać uczniom o zasadach zachowania obowiązujących w szkole i w relacjach z innymi**. Stosować w tym zakresie **konsekwencję wychowawczą, oraz rozliczać uczniów z przejawianych zachowań**.
- Zwracać uczniom nieustannie uwagę na **kulturę zachowania i wyrażania się w stosunku do rówieśników, dorosłych w sposób dostosowany do ich indywidualnych możliwości poznawczych**.
- **Edukować uczniów w zakresie przejawianych przez innych uczniów niepełnosprawnych trudnych zachowań**, a typowych dla danego zaburzenia jak np. autyzm.

Zdaniem nauczycieli należy realizować wszystkie zadania zawarte w Programie. Jakkolwiek ze względu na specyfikę funkcjonowania uczniów z autyzmem i ich trudności w sferze relacji społecznych i komunikacji główny nacisk należy położyć na zadania w wyżej wymienionych sferach. Należy rozwijać umiejętności społeczne i komunikacyjne uczniów. Nie ma potrzeby usuwania czy umieszczania dodatkowych zadań. Program zawiera wszystkie potrzebne zadania.

Zdaniem większości badanych uczniów (bez podziału na szkołę) szkoła jest dla nich miejscem bezpiecznym. Wśród **miejsc**, uznawanych przez uczniów za **niebezpieczne** najczęściej wymieniane są **schody, szatnia, winda, piwnica, toaleta oraz plac zabaw**. Większość uczniów nie doświadczyło w szkole lęku przed innymi uczniami, jednak 24% zgłasza takie doświadczenia. Wśród powodów swego lęku wymieniają najczęściej bicie i krzywdzenie przez kogoś ich lub innych oraz obawę przed tym /13 odpowiedzi - 9% wszystkich badanych/, a także dokuczanie, agresję, denerwowanie lub obawy przed tym /10 odpowiedzi - 7% wszystkich badanych/.

Większość badanych nie doświadczyła gubienia się na terenie szkoły. Zdecydowana większość badanych uczniów wie do kogo w szkole mogą zwrócić się po pomoc i ocenia nauczycieli oraz pracowników szkoły jako przyjaznych i pomocnych. Większość uczniów ocenia też jako miłe towarzystwo rówieśników z klasy oraz deklaruje, że wie, jak należy zachowywać się w szkole. 89% badanych uważa, że dobrze czuje się w swojej szkole.

6. Sfery rozwoju, cele i zadania

SFERY ROZWOJU	CELE ROZWOJOWE	ZADANIA WYCHOWAWCZE	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
---------------	----------------	---------------------	------------------	----------------------	-------------------

		I PROFILAKTYCZNE			
I. FIZYCZNA	<p>MOTYWOWANIE UCZNIÓW DO HIGIENICZNEGO TRYBU ŻYCIA –</p> <p>Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowaniu właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych. (Priorytet Dyrektora).</p>	1. Wdrażanie do dbania o higienę ciała, odzieży i obuwia.	<p>Kształtowanie stanu świadomości na miarę możliwości uczniów z zakresu higieny ciała, dojrzewania - elementarna wiedza i profilaktyki zdrowotnej oraz utrwalanie zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły, tj. regularne mycie rąk w tym po skorzystaniu z toalety, przed jedzeniem, po powrocie ze spaceru na świeżym powietrzu. Uczenie nawyków właściwej postawy ciała podczas chodzenia, stania, siedzenia na miarę możliwości uczniów. Zachęcanie uczniów do wykonywania np. w czasie przerw śródlekcyjnych lub według potrzeb (tam gdzie będzie, to możliwe) określonych ćwiczeń fizycznych celem dbania o zdrowie. Motywowanie i stymulowanie uczniów do aktywności ruchowej. Nauka trzymania na przypisanej ławce, w swoim plecaku/torbie lub jeśli jest to możliwe w wydzielonej szafce swoich przyborów szkolnych, itp. Nauka dbania o odzież i obuwie, nauka dostosowania stroju do okoliczności poprzez realizację odpowiednich treści dydaktycznych oraz nauczanie sytuacyjne. Zmiana obuwia wyjściowego na szkolne.</p>	Wychowawcy, nauczyciele uczący, szkolna służba zdrowia.	Cały etap edukacyjny

		2. Wyrabianie nawyków dbania o wygląd najbliższego otoczenia (rzeczy osobiste, miejsca w których przebywają uczniowie).	<p>Nauczanie sytuacyjne, nauczanie zgodne z tematem/ przygotowywanie pomocy potrzebnych do zajęć, odkładanie ich w miejsce przeznaczenia, zmiatanie podłogi, itp./elementy pogadanki, apele tematyczne.</p> <p>Uczenie samodzielności w sytuacjach klasowych na miarę możliwości uczniów.</p>	Wychowawcy, nauczyciele uczący w klasie.	Cały etap edukacyjny
		3. Uczenie zasad prawidłowego żywienia i kulturalnego spożywania posiłków.	<p>Organizacja estetycznego, kulturalnego i prawidłowego spożywania posiłków/gryzienia, żucia, jedzenia w sposób wolny i spokojnie/, m.in., w stołówce szkolnej, w sali lekcyjnej/ śniadania, podwieczorki/ i w świetlicy szkolnej. Zachęcanie do prób jedzenia nowych potraw.</p> <p>Wyrabianie u uczniów prawidłowego i bezpiecznego posługiwania się przyborami, sztucami i obchodzenia się z naczyniami oraz urządzeniami kuchennymi podczas posiłków w stołówce szkolnej i zajęć kuchennych.</p>	Nauczyciele uczący Pracownicy świetlicy, wychowawcy	Według programu nauczania – cały cykl edukacyjny.
			Prowadzenie lekcji na temat zdrowego odżywiania poprzez przygotowywanie surówek, sałatek i innych zdrowych posiłków podczas zajęć kulinarnych, itp.	Nauczyciele	Według programu nauczania - cały cykl edukacyjny

	<p>Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. (Priorytet MEN)</p>	<p>4. Poznanie specyfiki różnorodnych zaburzeń psychofizycznych uczniów.</p>	<p>Analiza dokumentacji;</p> <p>Bieżące, indywidualne rozmowy z rodzicami (kontakt telef., e - mailowy), w razie potrzeb indywidualny, kontakt z psychologiem, pedagogiem według potrzeb;</p> <p>Pogłębianie wiedzy poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, czytanie specjalistycznej literatury, poprzez spotkania TEAM – ów, poszukiwanie wiedzy w Internecie.</p> <p>Kwalifikowanie uczniów na zajęcia rewalidacyjne w oparciu o orzeczenie z PPP i konsultacje ze specjalistami. Uzupełnianie Kart WOPFU.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, rewalidatorzy, wicedyrektor</p>	<p>Cały etap edukacyjny.</p>
	<p>UCZENIE BEZPIECZNEGO FUNKCJONOWANIA W ŚRODOWISKU</p> <p>Przestrzeganie przepisów w zakresie bezpieczeństwa organizacji zajęć edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz organizacji pobytu ucznia na terenie</p>	<p>1. Zasady w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu. Ostrożność z osobami nieznanymi.</p>	<p>Wykorzystanie sytuacji wynikających z codziennych zajęć i sytuacji społecznych w szkole.</p> <p>Nauka rozpoznawania sytuacji zagrażających zdrowiu, np. nauka bezpiecznego wchodzenia i schodzenia po schodach, bezpieczne poruszanie się podczas spaceru, nie oddalanie się od nauczyciela. Nauka bezpiecznego korzystania z pomocy dydaktycznych, przyborów oraz właściwego zachowania w klasie i podczas zajęć – korzystanie z urządzeń wyłącznie pod kontrolą nauczyciela.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły</p>	<p>Cały etap edukacyjny</p> <p>Rok szkolny 2022/2023</p>

	<p>placówki. (Priorytet Dyrektora)</p> <p>Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowaniu właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych. (Priorytet Dyrektora)</p>				
II. EMOCJONALNA	KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI RADZENIA SOBIE Z UCZUCIAMI	1.Zapoznanie ze sferą ludzkich uczuć.	<p>Rodzaje ludzkich uczuć, sposoby ich okazywania.</p> <p>Wykorzystanie naturalnych sytuacji oraz aranżowanie sytuacji, w których uczeń pozna i doświadczy uczucia własne i innych.</p> <p>Realizacja treści dydaktycznych.</p>	Wychowawcy, nauczyciele	Cały etap edukacyjny.
		2.Uczenie kierowania własnymi emocjami i wyrażania ich w sposób społecznie aprobowany.	Nauka właściwego zachowania w sytuacji złości. Wykorzystanie naturalnych, codziennych sytuacji klasowych, szkolnych.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały etap edukacyjny.
		3.Praca nad zachowaniami trudnymi (umożliwienie dziecku wypracowania właściwych reakcji).	<p>Wypracowanie strategii postępowania adekwatnie do występujących zachowań (wg potrzeb);</p> <p>Podczas codziennych zajęć praca nad zachowaniem stałości codziennej</p>	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog – wg. możliwości i potrzeb	Cały etap edukacyjny.

			<p>rutyny i otoczenia;</p> <p>Łagodne wprowadzanie wszelkich zmian, wyjaśnianie zmian;</p> <p>Praca nad komunikowaniem i wyrażaniem swoich potrzeb;</p> <p>Unikanie bodźców sprawiających uczniom "przykrość", np. głośnych dźwięków;</p> <p>Stosowanie regularnych ćwiczeń fizycznych, ćwiczeń Knillów, itp. w celu obniżenia częstotliwości występowania zachowań trudnych;</p> <p>Zwracanie uwagi na samopoczucie dziecka i na wszelkie kłopoty zdrowotne dzieci, np. przeziębienia czy z układem pokarmowym, które mogą nasilać zachowania niepożądane;</p> <p>Nienagradzanie niewłaściwych zachowań;</p> <p>Zastępowanie zachowań trudnych zachowaniami adaptacyjnymi.</p>		
		4.Praca nad tożsamością.	<p>Budowanie obrazu siebie podczas codziennych zajęć w klasie; (bazowanie na tym co dziecko już wie na swój temat i na ile potrafi wiedzę tę zastosować w konkretnych sytuacjach).</p> <p>Nauka dokonania wyboru, oceny sytuacji społecznej, zachowań</p>	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog – wg. możliwości	Cały etap edukacyjny.

			adekwatnych do posiadanych możliwości i kontekstu społecznego.		
III. INTELEKTUALNA	WSPIERANIE ROZWOJU INTELEKTUALNEGO UCZNI Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. (Priorytet MEN)	1. Dostosowywanie oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych do specyfiki zaburzeń uczniów.	Sporządzenie oceny opisowej jeden raz w półroczu; Spotkania TEAM – praca zespołu na rzecz ucznia, współpraca z rodzicami; Aktywizowanie uczniów do aktywnego udziału w różnych formach życia szkoły (konkursy, akcje szkolne, uroczystości, wyjścia, itp.).	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice	Cały rok szkolny 2022/2023
		2. Wspieranie rodziców w rozwijaniu potencjalnych możliwości swoich dzieci.	Rozwijanie umiejętności uczniów podczas codziennych zajęć w szkole wg ich możliwości. Ekspozowanie dorobku poszczególnych uczniów w klasie, w szkole i w środowisku lokalnym;	Wychowawcy, nauczyciele, terapeuci	Cały rok szkolny 2022/2023
		3. Zapoznanie rodziców z różnymi formami pomocy przysługującej osobie niepełnosprawnej.	Rozmowy indywidualne z rodzicami o formach pomocy osobom niepełnosprawnym; Korzystanie z opieki medycznej przez uczniów dostępnej w placówce w sytuacji tego wymagającej.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog – wg potrzeb	Cały rok szkolny 2022/2023
		4. Wzmacnianie kompetencji nauczycieli i pracowników szkoły w zakresie profesjonalnej pracy z uczniami z autyzmem.	Udział w szkoleniach, konferencjach, prelekcjach; Przekazywanie informacji na temat pracy z uczniami z autyzmem w zakresie trudnych zachowań.	Wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja	Cały rok szkolny 2022/2023

	5.Kompensowanie i usprawnianie zaburzonych sfer psychofizycznych.	Kwalifikowanie uczniów na podstawie orzeczenia i konsultacji ze specjalistami do udziału w zajęciach rewalidacji indywidualnej – uczestnictwo uczniów w zajęciach; Udział uczniów w imprezach szkolnych, wyjściach poza teren szkoły.	Wychowawcy, nauczyciele, rewalidatorzy	Cały rok szkolny 2022/2023
	6.Rozszerzanie zainteresowań uczniów – nowe aktywności.	Wprowadzanie podczas codziennych zajęć nowych form aktywności i uczenie dokonywania wyboru.	Wychowawcy, nauczyciele,	Cały etap edukacyjny
	7.Rozwijanie umiejętności poszukiwania informacji i przyswajania wiedzy na miarę możliwości uczniów.	Radio, Komputer, Internet – źródła informacji. Uczenie uczniów podstawowej obsługi komputera – korzystanie z programów multimedialnych, audiobooków wg potrzeb i możliwości uczniów. Oglądanie bajek i filmów edukacyjnych o określonej tematyce. Słuchanie piosenek tematycznych, oglądanie zdjęć szkolnych na DVD, korzystanie z książek, albumów, itp. Uczenie uczniów (niektórych) korzystania z przeglądarek internetowych. Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa przy korzystaniu z sieci internetowej – zwracanie uwagi na nieodpowiednie treści.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały etap edukacyjny
ZDOBYWANIE I ROZWIJANIE WIEDZY UCZNIÓW NT. RÓŻNYCH	1.Rozszerzanie uczestnictwa uczniów w zajęciach zawodowoznawczych na terenie szkoły.	Poznanawanie zawodów i wybranych miejsc pracy m.in. w Placówce, np. praca stomatologa, sekretarki, bibliotekarki, kucharki, itp.	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały rok szkolny 2022/2023

ZAWODÓW	2. Zdobywanie elementarnych informacji o wybranych zawodach. Poznawanie rodzajów spotykanych zawodów.	Zdobywanie podstawowych informacji o zawodach, m.in. z wykorzystaniem technologii komputerowej i innych pomocy dydaktycznych.		Cały rok szkolny 2022/2023
TWORZENIE ŚRODOWISKA SPRZYJAJĄCEGO ROZWOJOWI PSYCHOFIZYCZNEMU UCZNIÓW W SFERZE ZDROWEGO TRYBU ŻYCIA. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. (Priorytet MEN)	1. Wyrabianie właściwych nawyków dotyczących spędzania wolnego czasu. 2. Promocja szkolnych i pozaszkolnych form spędzania czasu wolnego	Nauka wyboru prostych aktywności. Nauka nabywania umiejętności współdziałania w grupie, z drugą osobą podczas prostych aktywności; Zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego: modelowanie sytuacji – wyjścia na zewnątrz szkoły, do ogrodu, na boisko szkolne. Udział w imprezach klasowych, szkolnych, np. urodziny, Dzień Dziecka, itp. Organizowanie wycieczek szkolnych, wyjść do miejsc użyteczności publicznej, miejsc kultury, np. do muzeum, itp. (według potrzeb i na miarę możliwości uczniów, Placówki). Organizowanie wyjazdów na basen w ramach zajęć.	Wychowawcy, nauczyciele, Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły, nauczyciele wych. fizycz., psycholog, pedagog wg potrzeb i możliwości	Cały etap edukacyjny Cały rok szkolny 2022/2023

IV. SPOŁECZNA	USPRAWNIANIE PROCESU KOMUNIKOWANIA SIĘ UCZNIÓW Z INNYMI LUDŹMI	1.Nauka umiejętności komunikowania się z ludźmi (werbalnego i niewerbalnego) i ukazywanie konsekwencji stosowania różnych stylów komunikacji	Podczas codziennych zajęć w szkole, zajęć przedmiotowych, zajęć rewalidacji indywidualnej, zajęć świetlicowych – rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów w sposób dostosowany do ich indywidualnych możliwości tak by uczeń mógł przekazać informację o własnych potrzebach werbalnie lub pozawerbalnie.	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały etap edukacyjny
		2.Doskonalenie sposobów komunikowania się z ludźmi odpowiadających potrzebom i możliwością ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z autyzmem.	Tablice komunikacyjne, książki komunikacyjne jako alternatywne sposoby komunikowania się uczniów wg ich możliwości – stwarzanie sytuacji sprzyjającej komunikowaniu się ucznia z otoczeniem, dokonywania wyboru, zadawania pytań i egzekwowania odpowiedzi.	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały etap edukacyjny
	PRZECIWDZIAŁANIE TRUDNYM ZACHOWANIOM POPRZEZ POZNAWANIE ALTERNATYWNYCH SPOSOBÓW ZACHOWANIA	1.Zapoznanie pracowników szkoły i rodziców z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi trudnych zachowań uczniów i sposobów radzenia sobie z nimi. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci	Indywidualne spotkanie z rodzicami, spotkania zdalne (TEAM - y), rozmowy telefoniczne z rodzicami uczniów, kontakt e - mailowy, odpowiadanie na bieżące potrzeby rodziców w kwestii trudnych zachowań. Wskazywanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi - nauczanie zachowań alternatywnych.	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały rok szkolny 2022/2023

		i młodzieży.			
		2.Zaznajomienie i wdrażanie do przestrzegania norm społecznych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z autyzmem. Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowaniu właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.	Ustalenie regulaminu klasy; Wzmacnianie i modelowanie zachowań pożądaných w sytuacjach codziennych w sali lekcyjnej, na korytarzu, w stołówce szkolnej, itp.	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały etap edukacyjny
	UDZIAŁ W ŻYCIU SPOŁECZNYM NA MIARĘ MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	1.Wspieranie rozwoju ucznia jako osoby w rodzinie.	Praca wychowawczo - dydaktyczna na lekcjach (np. na temat członków rodziny, wykonywanych zawodów, prac domowych). Twórczość artystyczna uczniów.	Wychowawcy, nauczyciele,	Cały etap edukacyjny
		2.Budowanie udanych relacji z ludźmi poprzez uczenie umiejętności społecznych.	Stosowanie ćwiczeń i zabaw według różnych metod, adekwatnie do wieku i możliwości uczniów. Uczenie form grzecznościowych. Pomaganie słabszym kolegom i koleżankom. Indywidualna praca z uczniem, praca w małych grupach.	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły Wychowawcy, nauczyciele	Cały etap edukacyjny Cały etap edukacyjny

		3.Wspieranie rozwoju ucznia jako uczestnika życia społeczności lokalnej.	Praca wychowawczo - dydaktyczna na lekcjach /np. na temat tradycji związanych ze świętami religijnymi i narodowymi, na temat dbania o środowisko (elementy) - kształtowanie nawyków dotyczących ochrony środowiska, np. segregacja śmieci - odróżnianie plastiku od szkła, itp. Organizacja Dnia Ziemi. Poznawanie miasta Rzeszowa lub wybranych miast w Polsce wg potrzeb (obyczaje, tradycje, potrawy, itp.).	Wychowawcy, nauczyciele,	Rok szkolny 2022/2023
		4.Wspieranie rozwoju ucznia jako członka grupy rówieśniczej.	Praca wychowawczo - dydaktyczna na lekcjach na temat: „Jak być dobrym kolegą”? - określanie zachowań właściwych w oparciu o konkretne przykłady z życia codziennego w środowisku klasowo – szkolnym. Wskazywanie na cechy dobrego kolegi - nauczanie sytuacyjne. Nagradzanie zachowań pozytywnych.	Wychowawcy, nauczyciele,	Cały etap edukacyjny
		5.Wspieranie rozwoju ucznia jako obywatela państwa w Europie.	Praca wychowawczo - dydaktyczna na lekcjach na temat: Jestem Polakiem - poznawanie nazwy Polska. Poznawanie i słuchanie hymnu. Nauka przyjmowania właściwej postawy podczas słuchania hymnu. Poznawanie i zakładanie ubrania stosownie do uroczystości. Oglądanie flagi i godła – prace plastyczne.	Wychowawcy, nauczyciele,	Cały etap edukacyjny

V. DUCHOWA	KSZTAŁTOWANIE POSTAW I WYCHOWANIE DO WARTOŚCI	<p>1. Modelowanie pożądanych zachowań uczniów zgodnie z normami społecznymi i możliwościami uczniów.</p> <p>Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.</p>	<p>Wyjście do Kościoła (z rodzicami), udział uczniów w ważnych wydarzeniach z życia szkoły, np. innowacjach pedagogicznych na terenie placówki, w uroczystościach szkolnych, religijnych (I Komunia Święta) i patriotycznych.</p> <p>Eksponowanie pożądanych zachowań uczniów we wszystkich sytuacjach w szkole.</p> <p>Uczenie właściwych postaw oraz zachowań podczas pobytu w szkole (w sali lekcyjnej, podczas przerw śródlekcyjnych, na korytarzu, na boisku szkolnym, w ogrodzie).</p> <p>Uczestnictwo uczniów w konkursach, akcjach szkolnych, itp.</p> <p>Stosowanie systemu nagród i kar.</p>	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły, katecheci	Cały etap edukacyjny
	KSZTAŁTOWANIE OSOBOWOŚCI I WSPIERANIE ROZWOJU MORALNEGO UCZNI	2. Kształtowanie charakteru.	<p>Nauka panowania nad wybuchami złości – na miarę możliwości ucznia.</p> <p>Nauka przeproszenia i naprawiania krzywdy - wykorzystanie sytuacji wynikających z codziennych zajęć i sytuacji społecznych w szkole.</p>	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały etap edukacyjny
	Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw	3. Uczenie zachowań asertywnych.	<p>Nauka odmawiania i przyjmowania odmowy innych w różnych sytuacjach życiowych.</p> <p>Nauka właściwego reagowania na ludzi i sytuacje zagrażające życiu</p>	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały etap edukacyjny

	ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.		i zdrowiu ucznia wg jego indywidualnych możliwości - wykorzystanie sytuacji wynikających z codziennych zajęć i sytuacji społecznych w szkole.		
		4. Wsparcie poczucia własnej wartości	Stymulowanie ucznia w kierunku robienia dobrych rzeczy. Eksponowanie prac plastycznych uczniów, uczestnictwo uczniów różnych konkursach/muzycznych, plastycznych/zawodach szkolnych wg ich indywidualnych możliwości.	Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały etap edukacyjny

Opracowała: Anna Jeż